



Možnosti za energetske prenovne stavb kulturne dediščine v obdobjih do leta 2030 in do leta 2050
Delavnica projekta LIFE

Kulturna dediščina v energetskih programih in pregled ukrepov
mag. Barbara Žižič

Okoliščine programov energetske prenove v evropski kohezijski politiki 2007-2013

- Vidni prvi rezultati finančnih mehanizmov.
- Splošna gradbena kriza in odprava „administrativnih ovir“.
- Oblikovanje fasade prepuščeno okusu in samovolji upravnikov stavb.
- Razvrednotenje kakovostno oblikovane arhitekture.
- Pozivi strokovne javnosti.
- Registrirana kulturna dediščina je nekoliko na boljšem
- ... in na slabšem.



Mnenjske posledice:

- Energetska prenova je škodljiva.
- Kakovostna arhitektura in kulturna dediščina preprečujeta razvoj in zavirata okoljske cilje.

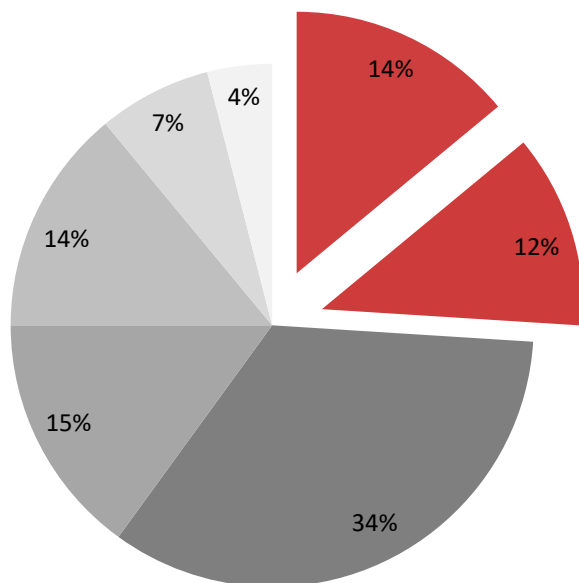
Dejanske posledice:

- Zaradi zahtevnejših postopkov prenove stavbe niso upravičene do sofinanciranja.
- Prenova na račun izgube varovanih vrednot.



Čas izgradnje stavbnega fonda v EU

■ pred 1919 ■ 1919-1945 ■ 1946-1970 ■ 1971-1980 ■ 1981-1990 ■ 1991-2000 ■ 2000-2011



Podatki o kulturni dediščini v Sloveniji

-vseh zavarovanih 12,5 mio m²

- Stavbne dediščine 16.000 m²



Energetska prenova stavb zgrajenih do 1940 lahko prispeva k prihranku 180 mio ton izpusta CO₂/letno = 3,6% vseh.

Energetska prenova kot enkratna priložnost, da kulturno dediščino celovito prenovimo in jo ohranimo v njeni najboljši podobi.

Trajnostno upravljanje virov vključuje energetske učinkovitost in varstvo dediščine.

Direktiva 2012/27/EU o energetske učinkovitosti

- Vsako leto prenoviti 3% površin v javni rabi
- Stavbe kulturne dediščine so lahko iz teh ciljev izločene
- Odločitev prepuščena državi članici

»Države članice se lahko odločijo, da ne bodo določile ali uporabljale zahtev za naslednje kategorije stavb:

(a) stavbe, ki so uradno zaščitene kot del zaščitenega okolja ali zaradi njihovega posebnega arhitektonskega ali zgodovinskega pomena, če bi izpolnjevanje določenih minimalnih zahtev glede energetske učinkovitosti nesprejemljivo spremenilo njihovo značaj ali videz ...«





Energetski zakon (EZ-1) + Zakon o varstvu kulturne dediščine (ZVKD-1)



Operativni program za izvajanje kohezijske politike 2014-2020

Akcijski načrt za energetska učinkovitost za obdobje 2014-2020

Dolgoročna strategija za spodbujanje naložb energetske prenovne stavb



POZITIVNA DISKRIMINACIJA STAVB KULTURNE DEDIŠČINE

IZDELAVA SMERNIC

IZVEDBA PILOTNEGA PROJEKTA



SMERNICE ZA ENERGETSKO PRENOVO STAVB KULTURNE DEDIŠČINE

1. cilj: strokovna tehnična podpora lastnikom, arhitektom, inženirjem in konservatorjem;
2. cilj: lastnikom omogočiti enakopravnejši položaj pri pridobivanju EU sredstev



REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA INFRASTRUKTURO



REPUBLIKA SLO
MINISTRSTVO Z
Urbanistični inštitut
Republike Slovenije



ZRMK INSTITUT
Gradbeni inštitut ZRMK





SMERNICE ZA ENERGETSKO PRENOVO STAVB KULTURNE DEDIŠČINE

Načela prenove:

1. V skladu z načeli dobrega gospodarja so vključeni tudi drugi smiselni ukrepi za izboljšanje stanja stavbe (statična prenova, protipožarna zaščita, ...).
2. Vodilo je RAZUMNO izboljšanje rabe energije

Večina stavb ima vsaj nekaj delov/elementov z manjšo ali celo brez dediščinske vrednosti.



SMERNICE ZA ENERGETSKO PRENOVO STAVB KULTURNE DEDIŠČINE

Vrednotenje

Pomembnejši deli stavbe



Rešitve z visoko stopnjo energetske učinkovitosti

Večina stavb ima vsaj nekaj delov/elementov z manjšo ali celo brez dediščinske vrednosti.

Pristop

Prenova posameznih delov, namesto energetska prenova stavbe kot celote.

Deli stavbe brez vrednosti



Tehnološko bolj zadržane rešitve

SMERNICE ZA ENERGETSKO PRENOVO STAVB KULTURNE DEDIŠČINE

Struktura:

- uvod - zakonodajni okvir);
- predstavitev sistema varstva v Sloveniji;
- opis predhodnih analiz (energetska izkaznica, konservatorski načrt, termografska analiza..);
- Pregled energetske ukrepov in njihovega vpliva na varovane vrednote;





Energetska prenova stavb je priložnost za ohranitev kulturne dediščine in bogastva skupnega prostora.